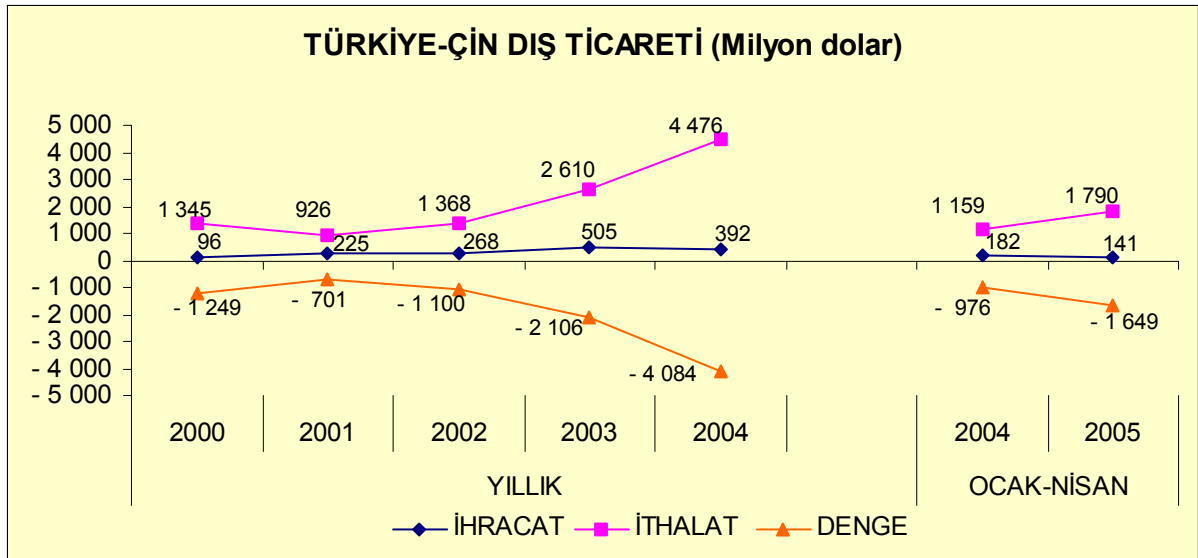

TÜRKİYE-ÇİN DİŞ TİCARETİ

2000-2005

- 2004 yılında Çin ile ticaretimizde ithalat artışından kaynaklanan 4 milyar 84 milyon dolar açık, anılan yıldaki dış ticaret açığının yüzde 11.9'unu oluşturmaktadır.
- İthalat ve dış ticaret açığındaki artış trendi 2005 yılının ilk dört ayında da devam etmiştir. Bu dönemde ithalat yüzde 54.5 oranında artarak 1 milyar 790 milyon dolar olurken ihracat yüzde 22 oranında azalmış, böylece dış ticaret açığı yüzde 68.9 oranında artarak 1 milyar 649 milyon dolar olmuştur. Bu tutar ilk dört aylık dış ticaret açığımızın yüzde 13.6'sına tekabül etmektedir.
- Ocak-Nisan 2005 döneminde Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalatın büyük bölümünü 1 milyar 717 milyon dolarla imalat sanayi ürünleri ithalatı oluşturmuştur.

- **İhracat:** Çin'e ihracatımız 2000 yılından itibaren artış trendi göstermişse de bu gelişme 2004 yılında tersine dönmüş ve 2005 yılının ilk dört aylık döneminde de aynı trend devam etmiştir.

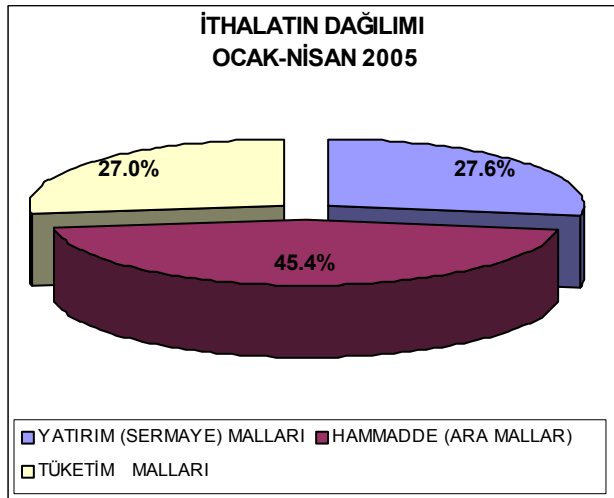
- Ocak-Nisan 2004 döneminde bu ülkeye 182 milyon dolar tutarında ihracat yapılırken 2005 yılının aynı döneminde ihracat yüzde 22 oranında azalarak 141 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

ÇİN'E YAPILAN İHRACAT Milyon dolar

	YILLIK					OCAK-NİSAN	
	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2005
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	3	3	17	11	13	4	6
Yatırım (sermaye) malları (Taşımacılık araçları hariç)	2	2	3	8	11	2	6
Sanayi ile ilgili taşımacılık araç ve gereçleri	1	1	14	3	2	2	0
HAMMADDE (ARA MALLAR)	85	211	230	463	354	167	124
Sanayi için işlem görmemiş hammaddeler	19	32	66	103	128	32	64
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	63	139	132	322	205	127	51
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	2	9	5	5	6	2	3
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	0	1	25	32	15	6	5
TÜKETİM MALLARI	8	10	22	30	25	12	11
Binelik otomobilleri	0	0	13	15	6	6	5
Esası yiyecek ve içecek olan işlenmiş tüketim malları	4	9	5	8	11	4	4
TOPLAM	96	225	268	505	392	182	141

- Bu dönemde Çin'e yapılan ihracatın yüzde 87.8'ini ara malları, yüzde 7.9'unu tüketim malları, yüzde 4.3'ünü ise yatırım malları oluşturmuştur.

- **İthalat:** Çin'den ithalatımız 1992 yılından itibaren 2001 yılı dışında hep artış eğilimi göstermiş, 2004 yılında 4.5 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. Bu tutar toplam ithalatımızın yüzde 4.6'sına tekabül etmektedir.

- Ocak-Nisan 2004 döneminde bu ülkeden 1 milyar 159 milyon dolar tutarında ithalat yapılırken 2005 yılının aynı dönemindeki ithalat yüzde 54.5 oranında artarak 1 milyar 790 milyon dolara ulaşmıştır.

- Bu dönemde Çin'den yapılan ithalatın yüzde 45.4'ünü ara malları, 27.6'sını yatırım malları yüzde 27'sini ise tüketim malları oluşturmuştur.

ÇİNDEN YAPILAN İTHALAT
Milyon dolar

	YILLIK					OCAK-NISAN	
	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2005
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	335	186	302	763	1 300	344	494
Yatırım (sermaye) malları (Taşımacılık araçları hariç)	334	186	301	763	1 300	344	494
HAMMADDE (ARA MALLAR)	689	489	736	1 213	2 012	513	812
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	427	302	434	728	1 170	287	494
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	0	1	13	66	144	32	35
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	170	124	178	273	497	140	195
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	38	19	43	101	155	44	53
TÜKETİM MALLARI	318	232	329	608	1 146	301	483
Dayanıklı tüketim malları	80	50	84	184	338	94	124
Yarı dayanıklı tüketim malları	179	136	177	321	638	173	297
Dayanısız tüketim malları	39	30	51	75	112	28	40
TOPLAM	1 345	926	1 368	2 610	4 476	1 159	1 790

- Ocak-Nisan 2005 döneminde Türkiye'nin Çin'den yaptığı ithalatın büyük bölümünü 1 milyar 717 milyon dolarla imalat sanayi ürünleri ithalatı oluşturmuştur.

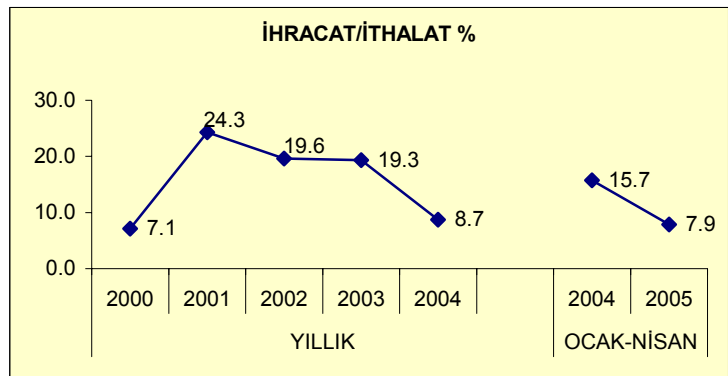
İMALAT SANAYİ ÜRÜNLERİ İTHALATI
OCAK-NİSAN (Milyon dolar)

	2004	PAY%	2005	PAY%	DEĞİŞİM %
Tekstil Ürünleri	111	9.5	175	9.8	58.8
Giyim Eşyası	26	2.2	47	2.6	81.9
Dabaklanmış Deri, Bavul, El Çantası, Saraciye ve Ayakkabı	57	4.9	137	7.6	141.9
Kimyasal Madde ve Ürünler	96	8.3	162	9.0	68.3
Plastik ve Kauçuk Ürünleri	39	3.4	46	2.6	16.2
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizat	139	12.0	189	10.6	35.7
Büro, Muhasebe ve Bilgi İşleme Makinaları	171	14.7	233	13.0	36.6
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Elektrikli Mekina ve Cihazlar	90	7.8	156	8.7	72.9
Radyo, Televizyon, Haberleşme Teçhizatı ve Cihazları	175	15.1	220	12.3	25.6
Mobilya ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer Ürünler	76	6.6	102	5.7	33.4
TOPLAM	1 117	96.4	1 717	95.9	53.7

- **Dış ticaret açığı:** 2004 yılında Çin ile ticaretimizdeki açık bir önceki yıla göre yüzde 94 oranında artarak 4 milyar 84 milyon dolara ulaşmıştır. Böylece 2004 yılındaki dış ticaret açığının yüzde 11.9'u Çin ile yapılan ticaretten kaynaklanmıştır.

2005 yılının Ocak-Nisan dönemi itibariyle ise dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 68.9 oranında artarak 1 milyar 649 milyon dolara ulaşmıştır. Bu tutar ilk dört aylık dış ticaret açığımızın yüzde 13.6'sına tekabül etmektedir.

- Ocak-Nisan dönemi itibariyle Çin'e yapılan İhracatın Çin'den yapılan ithalata oranı ise 2005 yılında yüzde 15.7 den yüzde 7.9'a gerilemiştir.

- **Dış ticaret hacmi:**

2000 yılında Çin ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi 1.4 milyar dolar ile o döneme kadar olan en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu rakam dünya

ekonomisinin durgunluk dönemine girdiği 2001 yılında yüzde 20.2 oranında azalarak 1.2 milyar dolar seviyesine gerilemişse de 2002 yılından itibaren artış trendini sürdürmüş, 2004 yılı itibariyle 4.9 milyar dolar ile rekor bir düzeye ulaşmıştır. 2005 yılının ilk dört aylık döneminde iki ülke arasındaki ticaret hacmi 1.9 milyar dolardır.

TÜRKİYE-ÇİN DİŞ TİCARETİ
(Milyon dolar)

	YILLIK					OCAK-NİSAN	
	2000	2001	2002	2003	2004	2004	2005
İHRACAT	96	225	268	505	392	182	141
İTHALAT	1 345	926	1 368	2 610	4 476	1 159	1 790
DİŞ TİCARET HACMİ	1 441	1 150	1 637	3 115	4 868	1 341	1 932
DENGE	- 1 249	- 701	- 1 100	- 2 106	- 4 084	- 976	- 1 649
KARŞILAMA ORANI (%)	7.1	24.3	19.6	19.3	8.7	15.7	7.9